

Vesienhoidon- ja tulvansuojeluhankkeet vuosille 2025 - 2026

Rakennus- ja ympäristölautakunta 18.11.2024 § 100
1885/02.05.02/2024

Valmistelija

Ympäristöpäällikkö

Ylivieskan kaupungin ympäristöpalveluilla on käynnissä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen avustamia vesienhallinnan hankkeita. Lisäksi kaupungin teknisillä palveluilla on meneillään samalla tapaa rahoitettuja investointihankkeita. Näiden hankkeiden tavoitteena on tulvariskien hallinta ja Kalajoen tilan edistäminen.

Vuoden 2025 aikana valmistuu hankkeet Katajaojan valuma-alueella ja mittavimpana Hamarin kaupunkipuro- ja kalatie. Hamarin kaupunkipurohanke jakautuu neljään osaan, joista yläpuolinen patopenkereen läpäisy on valmistunut syksyllä 2024. Kaupunkipuron uomaosuuden rakentamiseen myönnetty valtionavustukset, lukuun ottamatta Hamarin lampareiden osuutta, johon haetaan avustusta syksyn 2024 avustushaussa. Ympäristöpalvelut on hallinnoinut ja hakenut hankerahoituksen teknisen palvelun investointihankkeeseen kaupunkipuron osalta. Lisäksi ELY-keskus on myöntänyt ns. Kalajoen vesienhoitoryhmän toiminnan turvaamiseksi avustuksen, joka ulottuu aina vuoden 2025 lopulle saakka. Tarkoituksena on myös hakea Kalajoen vesienhoitoon ja tulvasuojeluun hankerahoitusta vuosille 2025–2026. Tavoitteena on hakea rahoitusta vähintään kahdelle vuodelle, koska vuonna 2025 tulee päättymään laajoja ja vaativiakin hankkeita, joiden loppuun saattaminen tulee varmistaa. Täten uutta yksivuotista hanketta ei saada laadukkaasti suunniteltua ja toteutettua vuoden 2025 aikana.

Ylivieskan kaupungin ympäristöpalveluilla on useita ”varastossa” olevia hankesuunnitelmia ja kohteita, joilla saadaan vaikutuksia Kalajoen vesistöön ja Ylivieskan kaupungin tulvasuojeluun. Ympäristöpäällikkö esittää, että näistä suunnitelmista valikoidaan toteuttamiskelpoisimmat seuraavaan hankerahoitukseen, mikä päättyy 2.12.2024. Hankesuunnitelmat täsmenyvät vielä ennen hakemuksen jättämistä. Alla on luonnosteltu hankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Tavoite 1. Vähennetään tulvariskejä Ylivieskan kaupungin alueella.

Toimenpide 1. Suunnitellaan ja toteutetaan vesiä viivyttäviä kohteita Salmelanojan ja Katajaojan valuma-alueilla.

Toimenpide 2. Suunnitellaan ennallistettavia, toteutukseen soveltuvia suo-kohteita Ennallistajat Oy:n esiselvityksen (ja siinä havaittujen myötämielisten maanomistajien) pohjalta.

Toimenpide 3. Osallistetaan kuntalaisia ja maanomistajia tulvasuojelutyöhön mm. kuntalaiskyselyllä (esim. Missä koetaan tulvahaittoja? Mihin voisi perustaa vesiä viivyttävän kohteen?).

Tavoite 2. Varmistetaan, että jo perustetut vesien viivytyiskohteet toimivat tehokkaasti.

Toimenpide 1. Käydään läpi jo perustetut vesienhallintakohteet Ylivieskan alueella, kartoittaen niiden nykytilan ml. huoltotarpeet. Dokumentoidaan kohteet valokuvin/dronekuvin seurannanomaisesti.

Lisätietoa kaupungin ympäristöpalvelujen hankkeista antaa ympäristöasi-
antuntija Elina Kajava puh: 0444 294 470. elina.kajava@ylivieska.fi

Esittelijä	ympäristöpäällikkö Heikki Estola
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy ympäristöpäällikön esityksen hakea vesienhoidon- ja tulvansuojeluhanketta vuosille 2025–2026. Tuleva hanke perustuu vanhoihin suunnitelmiin, joita tarvittaessa päivitetään.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.